

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2024-028307

Onderwerp

Kaderbrief 2026 GGD Hart voor Brabant

Datum voorstel

28-01-2025

Datum raadsvergadering

25 maart 2025

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Kennis te nemen van de kadernota GGD 2026;
2. Een zienswijze te geven op de kadernota GGD 2026, met hier, in ieder geval, opgenomen onderstaande aandachtspunten:
 - a. we houden nauw vinger aan de pols als het gaat om de implementatie van het kinddossier (JeugdGezondheidsZorg) om de kwaliteit van dienstverlening (JGZ) te bewaken;
 - b. we vragen de GGD om aan te geven hoe zij het transformatiebudget 2024 en 2025 benut; wat is de stand van zaken en wat is het beoogde concrete resultaat voor 2026?

Inleiding

Gemeenten hebben een aantal wettelijke taken in het kader van de volksgezondheid en zijn gelet op artikel 14 van de Wet publieke gezondheid verplicht tot het in stand houden van een regionale gezondheidsdienst. De gemeente Goirle vult deze plicht in door deelname in de gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant. De gezamenlijke portefeuillehouders volksgezondheid van deze gemeenten vormen het algemeen bestuur (AB) van de GGD.

Conform de bepalingen in de regeling wordt de gemeenteraad jaarlijks een kaderbrief aangeboden om kennis van te nemen. Deze kaderbrief, welke wij op 13 december ontvingen, zet de ontwikkelingen en het beleid voor 2026 uiteen en beschrijft het huidige beleid, de verwachte ontwikkelingen en de financiële uitgangspunten. De kaderbrief is bovendien een vertaling van de vierjarenvisie (2024-2027) "Wij maken samen gezond gewoon".

Na hiervan kennis te hebben genomen staat het de gemeenteraad vrij om een zienswijze in te dienen. De GGD legt de begroting in juni 2025 aan u voor.

Inhoudelijk ambitie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd. Gezonde inwoners vormen de ruggengraat van een vitale, veerkrachtige en economisch goed presterende leefomgeving. Met deze kaderbrief wil de GGD bijdragen aan een gezonde basis voor iedereen, zodat al onze inwoners kunnen participeren. Een gedachtengoed die aansluit bij de visie Goirle Glanst en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Ambtelijke bijstand: Miranda van Riel

Zaaknummer 2024-028307

Argumenten

- 1.1. *De kadernota is de 'opmaat' naar de begroting voor het betreffende jaar en behandelt de inhoudelijke koers en een eerste prognose van de financiële gevolgen daarvan. Nadat het college hier kennis van neemt, wordt het ter kennisname voorgelegd aan de raad. Zij is vrij om vervolgens een zienswijze in te dienen.*

De uitwerking van de ambitie komt in de kadernota inhoudelijk terug door de uitwerking van 4 pijlers. Hieronder per pijler een korte inhoudelijke toelichting voor 2026:

1. Voorkomen als het kan, beschermen als het moet:

a. Voorkomen als het kan:

- De focus blijft op de overgang van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Samenwerking tussen het sociale en medische domein wordt voortgezet en ingebed in bestaande structuren. Dit geldt ook voor de jeugdsector via de Hervormingsagenda Jeugd.
- Brabantse werkgevers spelen een cruciale rol in de gezondheid van hun medewerkers, vooral gezien de krapte op de arbeidsmarkt. In 2026 wordt er met 10 belangrijke werkgevers in de regio gesproken om samen te werken aan gezondheidspromotie.

b. Beschermen als het moet:

- Ondanks krimpende budgetten en arbeidsmarktkrapte, wordt er intensief samengewerkt tussen de GGD'en in Zuid-Nederland om de resultaten van het versterkingsprogramma infectieziektebestrijding te behouden. Specialismen zoals Tuberculosezorg worden gegarandeerd door bundeling van krachten.
- In 2026 is het Vaccinatie Expertise Centrum (VEC) geïntegreerd binnen de GGD, met een kernteam en aandachtsfunctionarissen. Het VEC fungeert als centraal punt voor informatie, advies en uitvoering van vaccinaties, en speelt een centrale rol in pandemische paraatheid en het verhogen van de vaccinatiegraad.

2. Zelf, maar niet alleen:

a. Zelf:

- Onderzocht wordt hoe inwoners meer controle krijgen over hun gezondheid, bijvoorbeeld via AI-advies en zelfhulpapps. Daarna wordt gekeken hoe dit ingepast wordt in de dienstverlening van de GGD.

b. Maar niet alleen...

- Samenwerken met ervaringsdeskundigen om de dienstverlening te verbeteren en mogelijke nieuwe vangnetoplossingen te creëren.
- Via klantenarena's in gesprek gaan met ouders van jonge kinderen om feedback te verzamelen en zorg te verbeteren.

3. Iedereen verschillend, allemaal gelijk:

a. Iedereen verschillend:

- Gebruik van risicotaxatie-instrumenten bij JGZ-contactmomenten voor een aanbod op maat voor ouders en jeugdigen.
Het centrum seksuele gezondheidszorg is aanvullend op de algemene basiszorg en richt zich vooral op specifieke doelgroepen met outreachend werken en collectieve preventie. Dat vraagt een flinke aanpassing in en van het netwerk.

Agendapunt:

b. Allemaal gelijk:

- Uitbreiding van "Generatie Gezond" naar alle inwoners, met extra aandacht voor kwetsbare groepen.
- Gericht op effectieve interventies en diensten, stoppen met wat niet werkt, en samenwerking met gemeenten en partners om dienstverlening te optimaliseren.

4. Overal om ons heen, binnen en buiten.

a. Binnen:

- Uitbreiding van toezichthoudende rol met het toezicht op de Voorschoolse Educatie. Ambitie om in 2026 meer scholen te laten werken aan gezondheidsbeleid via de Gezonde School-aanpak. Het is zaak voldoende tijd en aandacht te hebben voor collectieve en doelgroepgerichte preventie.

b. Buiten:

- In 2026 onderzoekt de GGD de gezondheidseffecten van klimaatverandering, zoals hitte, droogte, drinkwater, infectieziekten en wateroverlast. Samenwerking met waterschappen en omgevingsdiensten om risico's te verminderen.

In de kaderbrief 2026, het derde jaar van het meerjarenbeleidsplan 'Wij maken *samen* gezond gewoon 2024-2027', heeft de GGD ervoor gekozen om de ambities van GGD West Brabant en GGD Hart voor Brabant gelijk op te laten lopen. De GGD streeft o.a. naar:

- het (beter) inrichten van een datagedreven organisatie, met als doel om in 2026 steeds meer op basis van betrouwbare gegevens en analyses te leren en werken, wat de besluitvorming en procesoptimalisatie ondersteunt.
- toonaangevend zijn en blijven, maar werken met 'beproefde' methoden en technieken. Op deze manier wil de GGD vernieuwingen en verbeteringen borgen in processen en producten.
- de dienstverlening zo in te richten dat deze toekomstbestendig is. Dit houdt in dat de GGD flexibel is in het aanbod, mobiele diensten aanbiedt en een combinatie van zelfhulp en digitale middelen gebruikt om klanten beter te bedienen.

2.1. Implementatie digitaal kinddossier, afschaling dienstverlening JGZ niet acceptabel

De implementatie van het digitaal kinddossier in 2026 vereist volgens de GGD een aanzienlijke personele en financiële inspanning (zie blz 8 kadernota). Tijdens de implementatieperiode geeft de GGD aan dat waarschijnlijk de JGZ dienstverlening tijdelijk enigszins moeten worden afgeschaald. Gemeente Goirle houdt hier nauw vinger aan de pols om ervoor te waken dat dit geen consequenties heeft voor de kwaliteit van de dienstverlening.

2.2. Transformatiemiddelen 2024 en 2025

Voor 2024 en 2025 heeft de GGD HvB geld ontvangen om de transformatie vorm te geven. Wat we graag terug horen, is wat de GGD met deze transformatie heeft bereikt in 2026 (resultaten) en hoe zij haar positie in de sociale basis heeft versterkt.

Kanttekeningen

-

Agendapunt:

Financiën

In de kadernota 2026 GGD is de voorlopige inwonersbijdrage opgenomen. De GGD stelt voor om de inwonersbijdrage per inwoner te verhogen met € 0,87. De voorlopige inwonersbijdrage wordt € 1.117.504 (op basis van 24.437 inwoners).

In de begroting 2025 is voor het jaar 2026 een bedrag opgenomen van € 1.113.982, dit betekent een voorlopige bijstelling van de lasten met € 3.522. In het 2e kwartaal 2025 wordt de begroting 2026 van de GGD verwacht met de definitieve inwonersbijdrage 2026. Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2026 zullen de bijstellingen worden meegenomen.

De prognose van de GGD HvB van de gemeentelijke bijdrage voor Goirle 2026 is gebaseerd op een aantal aannames met betrekking tot:

1. Indexering: Voor de indexering zijn de voorlopige cijfers meegenomen. GGD HvB volgt de indexering van Tilburg; Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. De definitieve cijfers worden in april in de begroting 2026 verwerkt
2. Inwonersaantal: De prognose is gebaseerd op de inwonersaantallen op 1 september 2024 van het CBS, 24.4437 inwoners. In april zijn de aantallen per 1 januari 2025 bekend. Bij het opstellen van de begroting 2026 zullen de nieuwe inwonersaantallen worden verwerkt.
3. Voor aanpassingen van het contactschema Rijksvaccinatieprogramma(RVP) ontvangen we middelen in het gemeentefonds. Deze zijn nog niet bekend en om die reden niet meegenomen in de omgang van de inwonerbijdrage. De mutatie is voor de gemeente budgetneutraal.
4. Overheveling SPUK-regeling naar gemeenten: In het landelijk regeerakkoord is opgenomen dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met toepassing van een budgetkorting van 10 procent. De GGD heeft een aantal van dergelijke regelingen. Mochten deze uitkeringen in 2026 daadwerkelijk worden overgeheveld naar het gemeentefonds dan vertalen we dit naar de gemeentelijke bijdrage in lijn met de wet gemeenschappelijke regelingen. Dit soort aanpassingen is voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal.

Financieel risico

Overheveling SPUK-regeling

De keuzes van het rijk over het landelijke beleid publieke gezondheid en de financiering hiervan vormt een financieel risico. De bedoeling is dat de SPUK-regelingen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met een korting van 10%. Het gevolg kan zijn dat de GGD het huidige takenpakket niet op dezelfde wijze kan voortzetten en kritisch moet zijn op de uitvoering. Dit kan van invloed zijn op de dienstverlening en eventueel ook op de inwonersbijdrage. De GGD zou de gemeente dan kunnen vragen om deze korting te compenseren.

Samenwerking

Regio hart van Brabant

Agendapunt:**Communicatie**

De GGD Hart voor Brabant wordt na instemming van de raad over voorliggend besluit schriftelijk geïnformeerd.

Vervolg

De portefeuillehouder Volksgezondheid, brengt de zienswijze van de raad in tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2025. Tijdens deze vergadering stelt het AB de kadernota 2026 vast.

Nadat het AB de kadernota 2026 heeft vastgesteld, zal de GGD op basis hiervan de begroting 2026 opstellen. Hierover neemt AB van de GGD op 4 juli 2025 een besluit. Conform artikel 25 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad voor die tijd in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te geven op deze ontwerpbegroting. Indien de begroting wordt vastgesteld vormt dit de basis van de uitvoering van de taken publieke gezondheid voor 2026.

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester

Mark van Beers, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28-01-2025

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de kadernota GGD 2026;
2. Een zienswijze te geven op de kadernota GGD 2026,
met hier, in ieder geval, opgenomen onderstaande aandachtspunten:
 - a. we houden nauw vinger aan de pols als het gaat om de implementatie van het kinddossier (JGZ) om de kwaliteit van dienstverlening (JGZ) te bewaken;
 - b. we vragen de GGD om aan te geven hoe zij het transformatiebudget 2024 en 2025 benut; wat is de stand van zaken en wat is het beoogde concrete resultaat voor 2026?

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 25 maart 2025.

de raadsgriffier,

de voorzitter,

Frits Hartevelt

Mark van Stappershoef

Bijlagen:

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Kaderbrief 2026 GGD Hart voor Brabant

Bijlage 2: Kaderbrief 2026 GGD Hart voor Brabant